

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

© Министерство на правосъдието на Република България, mjs.bg. Разрешението за повторно публикуване на този неофициален превод е предоставено единствено за целите на включването му в базата данни HUDOC на ЕСПЧ.

© Ministry of Justice of the Republic of Bulgaria, mjs.bg. Permission to re-publish this non-official translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

ПЕТО ОТДЕЛЕНИЕ

БРАТОВАНОВ СРЕЩУ БЪЛГАРИЯ

(Жалба № 28583/03 г.)

РЕШЕНИЕ

СТРАСБУРГ

23 април 2009 г.

ОКОНЧАТЕЛНО

23/07/2009 г.

Това решение може да претърпи редакционни промени.

По делото на Братованов срещу България,

Европейският съд по правата на човека (Пето отделение), заседаващ като Отделение в състав:

Райт Марусте (Rait Maruste), *председател*,
Карел Юнгвирт (Karel Jungwiert),
Ренате Йегер (Renate Jaeger),
Марк Вилигер (Mark Villiger),
Изабел Беро-Льофевр (Isabelle Berro-Lefèvre),
Миряна Лазарова Трайковска (Mirjana Lazarova Trajkovska),
Здравка Калайджиева, *съдии*,

и Клаудия Вестердик (Claudia Westerdiek), *секретар на Отделението*,
след проведено закрито заседание на 31 март 2009 г.,
се произнесе със следното съдебно решение, постановено на същата дата:

ПРОЦЕДУРАТА

1. Делото е образувано по жалба (№ 28583/03 г.) срещу Република България, подадена на 12 август 2003 г. пред Съда на основание на чл. 34 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи („Конвенцията“) от българския гражданин г-н Бисер Иванов Братованов („жалбоподателя“).

2. Жалбоподателят е представляван от г-н Е. Червенобрежки – адвокат, практикуващ в град София. Българското правителство („правителството“) е представлявано от своя агент – г-жа М. Димова от Министерството на правосъдието.

3. На 2 октомври 2007 г. Съдът обявява жалбата за частично недопустима и решава да изпрати уведомление до правителството за оплакването относно продължителността на производството. Съдът решава също да разгледа едновременно допустимостта и съществуването на жалбата (чл. 29, ал. 3 от Конвенцията).

ФАКТИТЕ**I. ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ДЕЛОТО**

1. Жалбоподателят е роден през 1969 г. и живее в Ковачевец.

5. През 1995 г. жалбоподателят сключва договори, с които се ангажира да изнася пшеница за чуждестранни компании. На 11 август 1995 г. Министерски съвет на Република България приема

Постановление № 160/1995 г., съгласно което експортната такса на пшеницата е увеличена от 35 американски долара (USD) на 55 долара. Новата ставка влиза в сила на 25 август 1995 г.

6. На 24 август 1995 г. жалбоподателят вече е натоварил 6 333 метрични тона пшеница на товарен кораб. В 23:30 ч. на същия ден той представя на митническите власти в пристанище Варна-запад необходимите митнически документи. На жалбоподателя обаче не е дадено разрешение за износ на пратката. След това той продължава зареждането на кораба и по-късно плаща експортна такса по нововъведената по-висока ставка, при което му е предоставено разрешение за износ.

7. На 8 октомври 1996 г. жалбоподателят подава иск за обезщетение срещу Главно управление „Митници” и Държавен фонд „Земеделие” по чл. 45 и чл. 55 от Закона за задълженията и договорите от 1951 г.

8. С решение от 10 юли 1998 г. Софийски градски съд отхвърля иска. Съдът констатира, че митническите служители не са действали неправомерно и че във всеки случай жалбоподателят не е претърпял никаква вреда.

9. Жалбоподателят обжалва.

10. С решение от 25 юни 1999 г. Софийски апелативен съд отменя решението на Софийски градски съд и връща делото за ново разглеждане, като посочва, че приложимият закон е Законът за отговорността на държавата за вреди.

11. Главно управление „Митници” обжалва решението на Софийски апелативен съд. С решение от 19 април 2000 г. Върховният касационен съд прекратява производството, тъй като решението на подлустоящия съд да върне делото на първоинстанционния съд не подлежи на касационно обжалване.

12. С решение от 23 декември 2003 г. Софийски градски съд установява, че жалбоподателят е претърпял вреда и уважава неговия иск.

13. Производството продължава след обжалване пред Софийски апелативен съд и Върховния касационен съд най-рано до 19 април 2007 г.

ПРАВОТО

I. ТВЪРДЯНО НАРУШЕНИЕ НА ЧЛ. 6, АЛ. 1 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

2. Жалбоподателят се оплаква, че продължителността на производството е несъвместима с изискването за „разумен срок”, предвидено в чл. 6, ал. 1 от Конвенцията, който гласи, както следва:

„Всяко лице при решаването на правен спор относно неговите граждански права и задължения ... има право на ... гледане на неговото дело в разумен срок от ... съд ...”

15. Правителството не представя становище.

16. Периодът, който трябва да бъде взет предвид, започва на 8 октомври 1996 г., а на 19 април 2007 г. все още не е приключил. Към момента той продължава вече десет години и шест месеца за три инстанции.

А. Допустимост

17. Съдът отбелязва, че това оплакване не е явно необосновано по смисъла на чл. 35, ал. 3 от Конвенцията. Освен това той отбелязва, че производството, образувано от жалбоподателя, попада ясно в обхвата на правото относно непозволено увреждане. Поради това свързаният с данъчното облагане аспект на спора не може да попречи правото на обезщетение, претендирано от жалбоподателя, да бъде смятано за „гражданско право” по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Конвенцията. И накрая, Съдът счита, че това оплакване не е недопустимо на други основания. Следователно трябва да бъде обявено за допустимо.

Б. По същество

18. Съдът подчертава, че разумността на продължителността на производството трябва да се преценява в светлината на обстоятелствата по делото и с оглед на следните критерии: сложността на делото, поведението на жалбоподателя и съответните власти и правния интерес на жалбоподателя в спора (вж., наред с много други източници, решението по делото *Фридлиндер срещу Франция* (*Frydlender v. France*) [ГК], № 30979/96, § 43, ЕСПЧ 2000-VII).

19. Съдът често е установявал нарушения на чл. 6, ал. 1 от Конвенцията по дела, повдигащи въпроси, подобни на този в настоящото дело (вж. *Фридлиндер*, цитирано по-горе).

20. След като разгледа всички представени пред него материали, Съдът счита, че правителството не е изложило факти или аргументи, които да го убедят да достигне до различно заключение по настоящото дело. Като взе предвид своята установена практика по този въпрос, Съдът счита, че по настоящото дело продължителността на производството е прекомерна и не отговаря на изискването за „разумен срок”.

Ето защо е налице нарушение на чл. 6, ал. 1.

II. ПРИЛОЖЕНИЕ НА ЧЛЕН 41 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

3. Чл. 41 от Конвенцията гласи:

„Ако Съдът установи нарушение на Конвенцията или на Протоколите към нея и ако вътрешното право на съответната Високодоговаряща страна допуска само частично обезщетение, Съдът, ако е необходимо, постановява предоставянето на справедливо обезщетение на потърпевщата страна.”

4. Жалбоподателят не е подал иск за справедливо обезщетение. Съответно Съдът счита, че не е поискано присъждане на каквато и да е сума като обезщетение.

ПО ИЗЛОЖЕНИТЕ СЪОБРАЖЕНИЯ СЪДЪТ ЕДИНОДУШНО:

1. *Обявява* за допустима останалата част от жалбата;
2. Постановява, че е налице нарушение на чл. 6, ал. 1 от Конвенцията.

Изготвено на английски език и оповестено в писмен вид на 23 април 2009 г. в съответствие с чл. 77, ал. 2 и 3 от Правилника на Съда.

Клаудия Вестердик
Секретар на Отделението

Райт Марусте
Председател